

PRZEWODNIK GIMNASTYCZNY

„SOKÓŁ”

DWUTYGODNIK

ORGAN ZWIĄZKU TOWARZYSTW GIMNASTYCZNYCH „SOKÓŁ”: ZARZĄDU ZWIĄZKU I DZIELNIC:
 MAŁOPOLSKIEJ, MAZOWIECKIEJ, KRAKOWSKIEJ,
 ŚLĄSKIEJ, POZNAŃSKIEJ, POMORSKIEJ I WE FRANCJI

Prenumerować
 można
 w Warszawie,
 Szopena 3
 na czeki P. K. O.
 Nr. 3852
 oraz na pocztie
 Prenumerata dla
 Gniazd wynosi
 rocznie 7.00.

PRENUMERATA
 OGÓLNA
 Z DODATKIEM

	zł. gr.
Rocznie . . .	7.00
Półrocznie . .	3.50
Kwartalnie . .	2.00
Miesięcznie . .	1.10
Numer pojed.	0.50

Wychodzi w Warszawie, przy współpracy komitetu, składającego się z druhów: inż. d-ra Czesława Kłosa, d-ra Ignacego Kozielowskiego, E. Kubalskiego, d-ra Aleksandra Małaczyńskiego, inż. Mikołaja Maksysia, Tadeusza Powidzkiego, St. Rowińskiego, St. Strzetelskiego, inż. Michała Terecha, Alojzego Walleka, Antoniego Wolskiego.

REZULTATY PRACY.

Już obecnie w środku sezonu letniego możemy spoznać olbrzymie postępy sokolstwa polskiego na polu sportów i lekkoatletyki. Nie będziemy mówili w tej chwili zupełnie o gimnastyce, bo ta stoi dotąd w Sokole na poziomie najwyższym w Polsce. Na tem polu Sokół jest bezkonkurencyjny dotąd i prawdopodobnie długo jeszcze nie znajdzie dla siebie współzawodnika. O tem jednak nie wielu pamięta i z łatwością przechodząc do porządku nad tą rzetelną pracą gimnastyczną zarzuca Sokółowi, że pozostał daleko w tyle poza innymi organizacjami sportowo-gimnastycznymi. Już jednak ubiegła zima wykazała jak wielkie talenty sportowe znajdują się w szeregach sokolich i jak znaczne jest wyrobienie sokolstwa w sportach zimowych, a szczególnie w narciarstwie. Sezon wiosenny i letni przyniósł nowe rewelacje dla tych, którym się zdawało, że Sokół idzie w ogonie stowarzyszeń, mających na celu wychowanie fizyczne. Nowe zwycięstwa żeńskiego gniazda „Grażyna“ w Warszawie, tego pioniera polskiej lekkoatletyki kobiecej, stwierdziły raz jeszcze o sumiennej i wytrwałej pracy sportowej, odbywającej się w sokolstwie polskim. Na specjalną jednak uwagę zasługują ostatnie zawody o mistrzostwa lekkoatletyczne, odbyte w dn. 8, 9 i 10 lipca b. r. w Warszawie. Na zawodach tych pomiędzy wielu starami klubami sportowymi, które niejednokrotnie zdobywały laury i osiągały doskonałe rezultaty stanął do konkurencji także i Sokół w postaci męskiej sokolej młodzieży z Piotrkowa. W ogólnej klasyfikacji współzawodniczących drużyn Sokół zajął niepoślednie miejsce, bowiem klasyfikacja ta przedstawia się następująco:

1) AZS. Warszawa 59 pkt. 2) Polonia 25 pkt. 3) Pogoń 19 pkt. 4) Warszawianka 16 pkt. 5) Sokół Piotrków 11 pkt. 6) Warta 5 pkt. 7) AZS. Kraków 4 pkt. 8, 9, 10) Sokół - (Jarosław), 3 p. sap. (Wilno), Rozdzień (Szopienice) po 1 pkt.

Nie poruszamy w tym artykule zupełnie sprawy zwycięstw indywidualnych poszczególnych jednostek, szczegółowe wyniki znajdują czytelnicy w tym samym numerze „Przewodnika“ na innym miejscu, pragniemy tylko podkreślić znaczenie olbrzymiego sukcesu sokolstwa, którego jedno gniazdo może z powodzeniem mierzyć się z najwyższymi pod względem sportu i lekkoatletyki stojącymi organizacjami.

Gdy dodamy do tego coraz bardziej tętniącą życiem pracę nad przysposobieniem wojskowem, gdy zważymy na tworzące się stałe drużyny sokole, wtedy jasne się stanie dla wszystkich, jak wielką siłą żywotną posiada nasza organizacja, ile nowych wartości w życie narodu i państwa wnosi z każdym dniem, ile zdrowia moralnego i fizycznego daje społeczeństwu. Nie możemy jednak zapominać w tym naszym pochodzie do doskonałości fizycznej o stronie drugiej, o stronie ideowej. Przeszedłszy przez różne koleje losu w ciągu swego sześćdziesięcioletniego istnienia, Sokół zawsze zachował swoją godność i sztandar jego nie został nigdy splamiony.

Teraz więc, gdy nasza młodzież sokola rwie się do nowych zwycięstw na polu gimnastyki i sportów, gdy staje karnie w szeregach przysposobienia wojskowego, należy tem mocniej podkreślić czystość ideową sokolstwa, jego gotowość służenia zawsze i wszędzie narodowi i państwu.

Równorzędnie z pracą gimnastyczną, lekkoatletyczną i sportową powinna być ze zdwojoną energią podjęta praca ideowa, aby szeregi nasze były karne, zwarte i gotowe zawsze oddać wszystkie swe siły Ojczyźnie. Tylko wtedy, gdy będziemy mocno związani naszą ideą sokola, nasze zdobyte sportowe będą przedstawiały rzeczywistą wartość, każąc się wszystkim liczyć z nami, jako z realną siłą, pracującą dla dobra państwa.

STAŁE DRUŻYNY SOKOLE.

Coraz więcej tak w społeczeństwie, jak szczególnie w Sokolstwie Polskiem pounoszą się głosy, że w zestawieniu z przedwojennym okresem świetnego rozwoju Sokola zmieniły się zarówno warunki pracy, jak i jej cele.

Należy przeto programy wychowawcze i formy organizacyjne rozwinąć w kierunku:

względem jednostki — aby obywatel polski zrzeszony w Sokole był uświadomiony co do zadań i potrzeb państwa; był zdolny do obrony Ojczyzny w każdej ciężkiej chwili, a więc posiadał prócz sprawności fizycznej i wartości moralnych zrozumienie istoty, form i środków nowoczesnej wojny, umiejętność obrony i ataku, posilkowania się bronią i koordynowania swej akcji z otoczeniem w możliwie wysokim stopniu;

względem narodu — aby społeczeństwo polskie posiadało świadomość istnienia organizacji społecznej, która — w konsekwencji zasady pozostałej w spuszczaniu po największej wojnie światowej, ze w nowoczesnej wojnie nie bierze udziału sama armja, lub pewne warstwy ludności, lecz cały naród bez roznicy pici i wieku, odpowiednio do niej zorganizowany i przysposobiony — uzupełnia luki w przysposobieniu wojskowym narodu, wynikłe ze szczupłości środków finansowych naszego młodego Państwa, organizacja, która w wypadku grożącego niebezpieczeństwa zdolna będzie skutecznie wesprzeć powołane władze w obronie granic Państwa i w utrzymaniu porządku wewnętrznego.

Pracę w tym kierunku nakazuje twarda rzeczywistość. Oto jak ona wygląda: Sowiety, mimo ukonczenia wojny i zawarcia pokoju, oraz naogół znośnego formalnego stosunku sąsiedzkiego nie ukrywają nieprzyjaznego usposobienia wobec nas. Polityczne umiary Bolszewji z Litwą i Niemcami, nieustanne masowe procesy o szpiegostwo, zarząd stanu i organizowanie buntów przeciwko nam tak samo jak częste publiczne wystąpienia dygnitarzy sowieckich, wskazują ustawicznie na ich nieprzyjazne względem nas zamiary. W równym stopniu świadczą o tem z rozmachem prowadzone zbrojenia wojskowe czerwonej armji.

A Niemcy? Głoszą otwarcie o konieczności rewizji swych granic z Polską. Odzyskanie Górnego Śląska, a przede wszystkim Pomorza stanowi główny cel ich dążeń, z którymi się nie tają. Do osiągnięcia upragnionego celu przygotowują się poważnie, wytrwale i bez skrupułów wobec zaciągniętych zobowiązań czy to w traktacie wersalskim, czy to wobec Ligi Narodów. Sprawa budowy silnych fortec wypadowych na całym ogromnym półkolu, otaczającym nas od południo-zachodu aż do północno-wschodu, uchwała parlamentu Rzeszy o wstawieniu do budżetu bardzo poważnych sum na kolonizację Prus Wschodnich, czyli wyrugowania ludności polskiej, daleko idąca rozbudowa Reichswehry, dla której w ostatnich czasach uchwalono budżet zawierający wydatki na broń i amunicję 10 razy większe, niż na pięciokrotnie silniejszą armję w roku 1913, a nawet pod błahym pozorem zamaskowane zerwanie prowadzonych z Polską rokowań o traktat handlowy — są przykładami z ostatnich tylko czasów ich celowych przygotowań. W tym zgodnym akordzie czynów brak tylko jednej rzeczy, t. j. otwartego oświadczenia, że są zdecydowani uciec się do siły, o ile Polska żądaniu polubownej korektury granic odmówi.

W niemniejszym stopniu organizacyjne zwanie się narodowo uświadomionego społeczeństwa i stworzenie siły przygotowanej moralnie i technicznie do obrony urządzeń praworządnych i niezawisłego Państwa — nakazuje względem wewnętrznych stosunków w Państwie z powodu olbrzymich i nieustannych przygotowań komunistycznych wewnątrz kraju. Akcja komunistyczna kierowana jest z poza granic Państwa, tworząc skoordynowaną całość z działalnością komunistycznej Rosji, zmierzającą do bezwzględnej zniszczenia naszego ustroju społecznego.

Dowodem powyższego są liczne olbrzymie procesy sądowe ostatnich czasów, jak proces we Włodzimierzu Wołyńskim, w którym na setkę oskarżonych kilkudziesięciu zostało skazanych na wieloletnie więzienie za organizowanie zbrojnego oderwania Kresów od Rzeczypospolitej. Toczący się proces hurtków białoruskich ujawnił ponad 1.000 zorganizowanych ośrodków rewolucyjnego działania, cały szereg dokonanych aktów teroru oraz potężne środki pieniężne stojące dla tych celów do dyspozycji.

Obecnie zbliżający się ku końcowi proces sądowy w Łucku potwierdza istnienie podobnej organizacji wśród żywiołów ukraińsko-wywrotowych.

Przytoczone fakty są tylko przykładami rozmiarów, w jakich ten ruch podziemny się u nas rozwija

Wobec takiego stanu rzeczy nie można dłużej zadowolić się rozumowaniem, że stłumienie anarchji jest zadaniem rządu, wojska lub policji. Całe społeczeństwo winno się przygotować do walnej rozprawy z komunizmem, od której wyniku zależeć będą niepodległy byt państwa i oparty na prawie ustrój społeczny.

Taka organizacja narodowa jak Sokół, głęboko zakorzeniona w społeczeństwie na całym obszarze Polski, a związana silnymi i serdecznymi węzłami narodowej solidarności z Sokolem we Francji, Stanach Zjednoczonych i wszystkich innych częściach świata, musi pozostać świadomą swej odpowiedzialności wobec społeczeństwa w położeniu, w którym wobec nieustannych, systematycznych i olbrzymich przygotowań sił wywrotowych i wrogich, normalny aparat administracyjny państwa może się okazać niewystarczającym; może się jednak z pełną ufnością przygotować do wynikającego z zakreszonych tutaj okoliczności zadań w poczuciu swej siły — o ile formy organizacyjne tej sile rzeczywiście wyrażać mogą.

Sokół Polski nie może dalej dzielić tę bierność społeczeństwa, którą widzimy ogólnie wobec kardynalnych potrzeb państwa i nie może zasklepić się w dotychczasowych formach organizacyjnych, które były doskonałe wobec zadań minionych lat, które jednak w dzisiejszym położeniu państwa są niewystarczające, narazić mogą Sokolstwo Polskie na opinię bezczynności i marazmu i nie tylko nie pozwalają na utrzymanie dotychczasowej świetnej tradycji, lecz naodwrot, prowadzą do zapomnienia o walorach organizacji i podjęcia jej siły przyciągającej.

Za rewizją form organizacyjnych Sokola wypowiedziała się już Rada Związku Sokolego w r. 1926.

Jako niezbędny krok ku zbliżeniu się Sokola do zadań, które życie przynosi, wysuwa się organizacja Stałych Drużyn Sokolich.

Podobna organizacja wewnątrz Sokola istniała w Małopolsce, która była kolebką Sokola polskiego,

przed wojną światową, nie zagrażała ona ani wtedy, ani po wojnie spistości Sokoła jako Związku, a z chwilą powstania niezależnego państwa polskiego nie powstały przeszkody po niej, któreby działały hamująco na rozszerzanie się Sokoła na cały obszar państwa. Przeciwnie — Stałe Drużyny Sokole zapisały się chlubnie w dziejach odrodzonego państwa polskiego i przysporzyły sławy i blasku całemu Sokolstwu Polskiemu.

Potrzebę tych drużyn odczuwają także liczne rzesze samego Sokolstwa, czego dowodem bodaj fakt, że Dzielnica Małopolska przystąpiła samorzutnie do stworzenia częściowo podobnej organizacji drużyn p. w.

Dr. EUGENJUSZ PIASECKI, Prof. Uniw. Pozn.

PROFESJONALIZM W SPORCIE.

referat, wygłoszony na 2 plenarnem posiedzeniu II Pol. Kongresu Sportowego, pod przewodnictwem p. wicemarszałka Sejmu, Osieckiego, 9 kwietnia 1927.

IV.

Ale sedno rzeczy nie w tem leży, czy profesjonal jest tajny, czy jawny, a raczej w tem, czy ma styczność z amatorami, których musi — nawet bez swej wiedzy i woli — demoralizować. Główna też wartość ujawnienia profesjonalizmu, to jego jak najściślejsza izolacja od szeregów amatorskich. Gdzie ujawnienie nie pociągnęło za sobą tej logicznej konsekwencji (tak się stało np. z angielską zawodową Ligą piłki nożnej, którą niebacznie pozostawiono w łonie Związku), tam nieuchronnie zawodowcy, jako technicznie i finansowo mocniejsi, opanowują sytuację i prowadzą sport po linii swoich interesów t. j: ku doszczętnemu zanikowi amatorstwa. Gdy chodzi o niebezpieczeństwo moralne, analogia z walki z chorobami zakaźnymi może nas dużo nauczyć. I tu i tam izolacja chorego jest o wiele ważniejsza społecznie, niż jego leczenie: tamta chroni ogół, to zaś jednostkę.

Przychodzę teraz do rzeczy najważniejszej — do środków zaradczych. Na wstępie przyda się zaczerpnąć nieco optymizmu z tych samych kart historii, które dały nam tak pomury obraz zwyrodnienia pod wpływem zawodowstwa sportowego. Działo się tak, ilekroć rzecz pozostawiano własnemu biegowi, lub za słabo przeciwdziałano. Lecz nie brak przykładów skutecznej walki ze złem. Pierwszy z nich — to Sparta. Wycofawszy się zawczasu z wyrodniających wielkich igrzysk, pielęgnuje u siebie obowiązkowe ćwiczenia ciała dla dzieci i młodzieży płci obojej, w myśl prastarych praw Likurga. W rezultacie, najgorsze nawet czasy upadku ogólnego (za cesarstwa) widzą Spartę jako oazę patriotyzmu i sprawności bojowej. Obok prawodawstwa, bywały też skuteczne środki organizacyjne. Genjalny cesarz August opóźnił, jak się zdaje, o trzy stulecia zanik cnót rycerskich u młodzieży rzymskiej, zakładając pierworzór dzisiejszego harcerstwa — „sodalicia juvenum“.

Tem bardziej zatem dziś możemy wierzyć w pomysłny wynik walki. Lecz pora ją zacząć i przeprowadzić z całą energią i jak najlepszym doбором środków, a nadewszystko — na każdym odcinku. Pierwszy z nich stanowią władze sportowe. Te po-

Podobne dążenia wychodzą szczególnie ze sfer młodszego Sokolstwa. Młodzież nie zapominając o pełnym kulcie dla tradycji oraz czci dla poświęceń i zasług starszego pokolenia, uświadamia sobie coraz bardziej, jakie zadania przy ugruntowaniu naszego życia państwowego na jej barkach spoczywać będą i nawołuje we wszystkich dziedzinach naszego życia zbiorowego do form organizacyjnych, zapewniających swą ścisłością i treściwością skupienie sił narodu w dążeniu do jasnych i niezawodnych celów.

To też niewątpliwie tworzenie Stałych Drużyn Sokolich odpowie potrzebie chwili, a społeczeństwu i Państwu Polskiemu przyniesie ogromne korzyści.

winni obostrzyć i z całą surowością dopilnować regulaminów, dotyczących odszkodowań zawodników (koszta podróży, diety, etc.). Tu trzeba mieć odwagę zrezygnowania choćby z najlepszych technicznie półamatorów, by raz skrócić łeb tej hydrze. Już i w klubach i związkach odzywają się głosy za powrotem do dawniejszego spartanizmu co do wygod, jakie się sportowcowi przyznaje, gdyż doświadczenie uczy, że skromny nasz młodzieniec woli z nich nie korzystać i czynić „oszczędności“, kosztem swego amatorstwa.

Dalej — nie chcę nikogo wskazywać palcem, lecz ogólnie zaznaczam, że grupy, pracujące wyraźnie na korzyść profesjonalizacji sportu, należy bez pardonu odciąć od jego zdrowego pnia, choćby mieściły i zbałamuconych amatorów. Tak postępuje ogrodnik, obcinając gałąź dla dobra całego drzewa, mimo, że na niej nie brak zdrowych liści, lub operator, który wycina nietylko raka, lecz i tkanki zdrowe dość szeroko dokoła, gdyż tylko wtedy jest pewien, że zniszczył wszelkie drobne przerzuty nowotworu. To musimy uczynić dla przyszłości, choćby za cenę obniżenia czasowego technicznego poziomu, bodaj za cenę tej lub owej kłębki, nawet olimpijskiej...

Wreszcie, władze sportowe winny dbać o demokryzację współzawodnictwa. Nie przez zupełne zniesienie starej i dobrej w zasadzie metody rekordów i mistrzostw, ale przez stworzenie dla niej zdrowej konkurencji na wzór skandynawski, nadewszystko w postaci odznaki sportowej. Ta, premijując wyniki sportowe, skromne, dostępne dla szerokiego ogółu, lecz wszechstronne i podtrzymywane przez szereg lat, stworzy pożądaną przeciwwagę dla wszechwładzy „gwiazd“, tak łatwo prowadzącej ku profesjonalizmowi.

Drugi nasz postulat pod adresem rządu dotyczy wychowania fizycznego w szkołach. Dobrze rozwinięta gimnastyka, gry i sporty szkolne, są najlepszym zabezpieczeniem od chorobliwych objawów sportu, a w szczególności od działania profesjonalizmu. Uczeń, który nawet pójdzie podziwiać zawodowców sportowych, biorąc ich w swej młodocianej

naiwności za przykład do naśladowania, za bohaterów, nie zjeździe na manowce, gdy jest w szkole pod dobrą opieką w dziale wychowania fizycznego. Wówczas bowiem jego wychowawca fizyczny powie: dobrze, mój kochany, może i dojdiesz do podobnego stopnia doskonałości technicznej, jak ów profesjonalista — twój ideał dzisiejszy. Lecz osiągniesz to tylko na drodze wszechstronnej kultury fizycznej. Gimnastykuj więc pilnie, uprawiaj wszelkie gry i sporty, które szkoła dla ciebie zorganizowała.

Od prasy musimy żądać niereklamowania zawodowców (jak się to zbyt często dzieje) — przeciwnie, traktowania tej gałęzi sportu jak najbardziej sucho, po kronikarsku. Natomiast większem, niż do dziś, poparciem prasy winny się cieszyć sporty wychowawcze i wychowanie fizyczne, oraz sport szczerze demokratyczny, oparty na odznace sportowej. Oczywiście jednak, by do tego doprowadzić, trzeba by gron redakcyjnych wolnych od profesjonalistów i ludzi z nimi zaprzyjaźnionych...

Na zakończenie, oto nasze żądanie pod adresem społeczeństwa. Do niego należy spełnienie postulatu pierwszorzędnej wagi: wskrzeszenia ruchu Jordana (tak bowiem w Polsce winniśmy nazywać to, co zagranicą nosi miano ruchu boiskowego). Z wielką radością mogę tu zaznaczyć, że właśnie niedawno na I Walnym Zjeździe Sekcji Wychowania Fizycznego przy Tow. Naucz. Szkół Śred. i Wyż. w Poznaniu, zapadła uchwała, by ta Sekcja, skupiająca w sobie pracę ogółu wychowawców fizycznych w Polsce — wskrzesiła i ujęła w swe ręce ruch Jordana. Jeśli tylko społeczeństwo nie odmówi poparcia, możemy zatem spodziewać się rychłego odzyskania jednej z najpiękniejszych polskich tradycji wychowawczych. Co nam ten ruch może dać dla celów tu omawianych, to należycie zrozumieć nie na tle naszych stosunków, gdyż, jak wiele innych drobnych poczynań, tak i wielkie dzieło Henryka Jordana zaniedbaliśmy doszczętnie. Trzeba zwrócić się zagranicę, przede wszystkim zaś do

Ameryki, gdzie ruch analogiczny rozwinięto z całą energią i konsekwencją.

Otóż Ameryka zawdzięcza znakomitej organizacji wychowania fizycznego w szkołach (w myśl tego, co poprzednio wspominałem), bodaj bardziej jednak wspaniale rozwiniętej akcji boiskowej, że ze względnyim spokojem może patrzeć nawet na więcej, niż gdziekolwiek wybujały profesjonalizm. Ogół społeczeństwa jest na te zarazki uodporniony, gdyż Amerykanin od wczesnego wieku przedszkolnego wychowuje się na boisku, przez władze gminne lub prowadzonym przez wyszkolonych fachowców. Tam on wychowuje się na obywatela, nadewszystko jednak na czynnego sportowca. Z takiej szkoły i takiego boiska wychodzi młodzieniec, patrzący innymi oczyma na wyniki sportowe nawet profesjonalistów, niż to się często zdarza u nas. On patrzy na technikę sportową, by potem swoją własną technikę wydoskonalić. Natomiast ten, który dał się zdegradować, lub odrazu, został wychowany tylko na widza pseudosportowego, patrzy na te rzeczy wyłącznie jako na widowisko. Szuka on tu jedynie rozrywki, pozwalającej mu czas przepędzić przyjemnie, szuka sensacji i podniecenia, nie zaś pouczenia sportowego.

W ten sposób przychodzimy do kwestji ważnej a niełatwej — do możliwości częściowego bodaj przekształcenia psychiki tłumu — wiedźmy o tem, że, jak nas poucza psychologia (o czem już zresztą wiedzieli starożytni), tłum jest i głupszy i gorszy od przeciętnego poziomu składających się nań jednostek. Lecz niedopuszczamy do tego, by trybunały zapełniały tłum zblazowany i próżniaczy, nie szukający sportu, lecz sensacji: stąd bowiem tylko krok do gawiedzi starorzymskiej, domagającej się „panem et circenses“ — chleba (zadarmo) i igrzysk (oczywiście jak najkrwawszych). A na to tylko jedna rada. Niech szkoła, ogrody Jordana, armja i stowarzyszenia podadzą sobie ręce dla wychowania każdego Polaka i każdej Polki na czynnych sportowców.

VIII LEKKOATLETYCZNE MISTRZOSTWA POLSKI.

W dniach 8, 9 i 10 b. m. zostały rozegrane ósme 1/2 kolei lekkoatletyczne Mistrzostwa Polski przy udziale 102 zawodników, reprezentujących 20 klubów z całej Polski. Warszawę reprezentowało 61 zawodników z 4 klubów (A.Z.S. — 30 zaw., K.S. „Polonia“ — 20, K.S. „Warszawianka“ — 10, W.K.S. „Legja“ — 1 zaw.). Prowincję najliczniej reprezentował Piotrków przez 7 zaw. z Koła Sportowego Młodzieży Sokolej, oraz Lwów i Poznań po 4-ch. Lekkoatletykę sokolą reprezentowały Gniazda: Piotrków (Koło Sport. Młod. Sokolej), Bydgoszcz I, Jarosław i Gniew. Mało, mało i jeszcze raz mało...

Od trzech lat jest prowadzona punktacja o nagrodę przechodnią prof. E. Wittiga „Łucznik“. Klub, który w ciągu 5 lat zdobędzie największą ilość punktów, licząc I miejsce — 3 punkty, II-gie — 2 p. i III-cie — 1 punkt, sztafety podwójnie, zdobywa nagrodę na własność. Od trzech lat wre zacięta walka o punkty. Po pierwszych dwóch latach prowadzi K.S. „Polonia“ — Warszawa 115 punktów przed A.Z.S. — Warszawa 114 punktów, co dowodzi wielkiego wyrównania sił. W roku bieżącym K.S. „Polonia“ do mistrzostw przystąpiła osłabiona brakiem

kilku najlepszych zawodników, m. innymi Cejzika i Fryszczyzna, to też zgóry można było przewidzieć, że zwycięstwo w zawodach głównych odniesie wysokocyfrowo A.Z.S. — Warszawa. Dopiero dalsze mistrzostwa, jak pięciobój, dziesięciobój, maraton i bieg naprzelaj, wyrównają może znowu, jak co-rocennie, różnicę w punktach.

Przejdźmy do samych zawodów. W przedbiegach na 100 m. w I-ym wygrywa Sikorski („Polonia“) 11,4 sek. przed Dobrowolskim (A. Z. S. — Warsz.), w drugim Szenajch („Warszawianka“) 11,4 sek. przed Skierczyńskim (A.Z.S.) i w trzecim Kasperkiewicz (A.Z.S. — Warsz.) 11,6 sek. przed Nowakiem (A.Z.S.—Kraków). Kilku zawodników wycofało się.

W rzucie kulą dowolną ręką przy 9 startujących dh. Górski Kazimierz z Piotrkowa, zajmuje pierwsze miejsce, rzutem 12 m. 70 cm. Spodziewana trzynastka nie padła. Drugie miejsce zajął rekordzista por. Baran („Pogoń“—Lwów), rzutem 12 m. 50 cm., trzecie Łucki („Pogoń“—Lwów) 12 m. 40 cm. Zwycięstwo druha Górskiego niektóre organy prasy warszawskiej potraktowały jako „małowartościowe, choć łatwo odniesione“. Tendencja aż nadto widocz-

na. Minimum dla osiągnięcia tytułu mistrza Polski wynosiło 12 m., rzutem swoim dh. Górski minimum owe uzyskał wraz z zaszczytnym tytułem mistrza Polski. W rzucie kulą oburącz zwycięstwo i tytuł mistrza zdobywa Urbaniak („Warta“ — Poznań) rzutem 22 m. 715 mm. (prawa 12,485 m. + lewa 10,23 m.) przed dhem Górskim 22 m. 38 cm. (prawa 12,15 m. + lewa 10,23) i por. Baranem („Pogoń“ — Lwów) 21 m. 575 (12,19 m. + 9,385 m.). Zmęczony poprzednią konkurencją druha Górski, rzuca już słabiej, lecz rekord w tej konkurencji leży w granicach jego możliwości.

Przedbiegi 400 metrów zakwalifikowały do finału: Rotherta („Polonia“) 52,4 sek. i Żubra (Warszawianka“). Kostrzewskiego (A.Z.S.) 51,6 i Korolkiewicza II („Polonia“), oraz Weissa (A.Z.S.) 53,2 i Rojka („Rozdzień“—Szopienice).

Skok w wyż był bodaj że najsłabszym punktem programu. Konkurencja ta, wymagająca systematycznej pracy nad sobą, mało ma zwolenników, choć materiału na skoczków w wyż w Polsce nie brak. Brak natomiast wytrwałości w pracy nad stylem. Na starcie nie było rekordzisty Fryszczywa i słusznie się stało, że nikt nie osiągnął tytułu mistrza w tej konkurencji (minimum mistrzowskie wynosiło 1,75 m.). Pierwsze miejsce bez tytułu mistrza Polski wyduśli Mierzejewski (A.Z.S.—Warsz.), drugim był po rozrywce Nowak (A.Z.S.—Kraków) 1,65 m., trzecim druha Nowosad 1,65 m. z Gniazda Jarosław. Tę samą wysokość osiągnęli: Pawski (A.Z.S.), Meiro („Polonia“) i druha Majtkowski z Gniazda Bydgoszcz I — rekordzista Pomorskiego Okr. Zw. Lekkoatletycznego (1,69 m.).

Bieg 1500 metrów był jednym z najpiękniejszych punktów programu i przyniósł pierwszy rekord polski z liczby trzech, które w tych zawodach padły. Wynik 4 minuty 6 sekund osiągnięty zasłużenie przez Forysia („Warszawianka“) jest najcenniejszym wynikiem polskiej lekkoatletyki w bieżącym roku. Oto przebieg tej konkurencji: ze startu rusza zbity masa 13 zawodników. Prowadzi bieg Ołdak, za nim koledzy klubowi Jaworski, Malanowski, następnie wysuwa się na czoło druha Wieczorek z Piotrkowa, lecz ustępuje Malanowskiemu i Jaworskiemu. Tymczasem Forys, nauczony zeszlórocznym doświadczeniem, kiedy to został przez A. Z. S. „zamurowany“ i z nadzwyczajnym wysiłkiem tylko bieg wygrał, biegnie przedostatni, oczekując spokojnie na rozciągnięcie się łańcucha biegaczy. Następnie zaczyna spokojnie miać wszystkich w ciągu ostatniego okrzyku i na prostą wychodzi, tuż za Malanowskim, którego po walce mijają, przychodząc pierwszy w rekordowym czasie 4 min. 6 sek., zdobywając tytuł mistrza Polski. Drugim był Malanowski, o pół metra za pierwszym, trzeci Jaworski (obaj A.Z.S.—Warsz.). Druha Wieczorek przeszedł siódmy, w czasie 4 min. 14,4 sek., bijąc o kilkanaście sekund dotychczasowy rekord Łódzkiego Okr. Związku Lekkoatletycznego.

Skok o tyczce zgromadził na starcie 6 zawodników. Dwóch słabszych odpada już przy 3 metrach, reszta pracownicę się wyżej. W rezultacie w konkurencji tej, stojącej w stosunku do skoku w wyż na b. wysokim poziomie, druhowie startujący w barwach A.Z.S.—Warsz. Adamczak i Rzepka zajmują I i II miejsce skokiem 3 m. 50 cm. Trzeci Wieczorek Jan z 3 pułku saperów—Wilno—3,40 m. Druha Majtkowski skokiem 3 m. 30 cm. ustanowił nowy rekord Pomorskiego O. Z. L. A. Tytuł mistrza Polski zdobył Adamczak.

Pierwszy dzień zawodów zakończyły przedbiegi 400 m. przez płotki, które do finału zakwalifikowały Korolkiewicza II („Polonia“) 59,6 sek. i Antesa (A.Z.S.—Kraków), oraz Kostrzewskiego (A.Z.S.—Warsz.) 60 sek. i Mejre („Polonia“).

Drugi dzień zawodów rozpoczął finał biegu 100 m. Pierwszy przyszedł Dobrowolski (A. Z. S.—Warsz.) w 11 sek. zdobywając tytuł mistrza Polski przed rekordzistą Szenajchem o dłoń i trzeci Kasperkiewicz (A.Z.S.—Warsz.) o pół metra za pierwszym. Wyraźny fałsstart Dobrowolskiego.

Rzut dyskiem przyniósł zwycięstwo i tytuł mistrza rekordzście por. Baranowi („Pogoń“—Lwów) 41 m. 28 cm. przed Szydłowskim (A.Z.S.—Warsz.) 37 m. 74 cm., oraz druhem Górskim (Piotrków) 37 m. 21 cm.

W rzucie dyskiem oburącz zwycięstwo i tytuł mistrza Polski osiągnął druha Górski, rzutem 71 m. 58 cm. (37,70 m. + 33,88 m.), przed por. Baranem 71 m. 525 cm. (40 m. 14 cm. + 31 m. 385 cm.) oraz rekordzistą Szydłowskim (A. Z. S.—Warsz.) 70 m. 50 cm. (38,08 m. + 33,42 m.).

Przedbiegi 110 m. przez płotki do finału zakwalifikowały Dobrowolskiego (A.Z.S.—Warsz.) 16,6 sek. i Trojanowskiego (A.Z.S.—Warsz.) oraz Mierzejewskiego (A.Z.S.—Warsz.) 18,2 sek. i Antes (A.Z.S.—Krak.). Druha Mokrzycki z Piotrkowa przyszedł jako trzeci, w czasie 18,6 sek., ustanawiając nowy rekord Łódzkiego O.Z.L.A.

W skoku w dal zwyciężył, zdobywając tytuł mistrza, rekordzista Sikorski („Polonia“) 6 metrów 70 cm. przed Nowakiem (A.Z.S.—Krak.) 6 m. 39 cm. i Kasperkiewiczem (A.Z.S.—Warszawa) 6 m. 38 cm.

Bieg 400 m. po wycofaniu się Rotherta („Polonia“) i Weissa (A.Z.S.—Warsz.), wygrał z tytułem mistrza — Kostrzewski (A.Z.S.—Warsz.) w 51,6 sek. przed Korolkiewiczem II („Polonia“) i Żubrem („Warszawianka“).

Bieg 5000 metrów wygrał, jak zwykle Freyer („Polonia“) w czasie 15 min. 54,4 sek. wraz z tytułem mistrza. Znajac niebezpieczny finisz swego rywala Sawaryna („Pogoń“—Lwów), Freyer odrazu postarał się uzyskać pewien odstęp, a następnie przewagę swą powiększał i na mecie był o 180 metrów przed nim. Trzecim był Sarnacki („Warszawianka“), który poważnie niepokoił Sawaryna i bieg przegrał jedynie dzięki brakowi rutyny zawodniczej.

Przedbiegi 200 m. wywoływały chwilami wybuchy wesołości wśród publiczności, jak np. wtedy, gdy w trzecim przedbiegu, po wycofaniu się wszystkich zawodników, został sam jeden Szenajch i musiał biec walkowerem. Przyczyna śmiechu ogólnego był fałsstart Szenajcha, popełniony mimo, że był sam. Skutek wycofania się z przedbiegów był ten, że jedni zawodnicy, jak Szenajch — spacerem weszli do finału, drudzy zaś, jak Fijałkowski („Warszawianka“) po ostrej walce z tym trzecim. Do finału weszli Weiss (A.Z.S.) 23,6 sek. i Sikorski („Polonia“). Kasperkiewicz (A.Z.S.) 23,6 sek. i Fijałkowski („Warszawianka“) oraz Szenajch („Warszawianka“) z czasem 26,8!!!

Finał 400 m. przez płotki wygrał z tytułem mistrza Polski, wyrównując rekord — Kostrzewski (A.Z.S.—Warsz.) w czasie 56,8 s. o 3 metry przed Korolkiewiczem II („Polonia“), który prowadził do 9 płotka, trzecim był Mejro („Polonia“).

Wobec bardzo licznie obesłanego biegu 800 m., trzeba było przeprowadzić 2 przedbiegi, które do finału zakwalifikowały Forysia („Warszawianka“) 2 min. 2 sek., Jaworskiego i Ołdaka (obaj A.Z.S.),

Nowakowskiego („Polonia“) i druha Maszewskiego (Piotrków), oraz Malanowskiego (A.Z.S. — Warsz.) 2 min. 4,8 sek., Rzepusia (Mała Dąbrówka), Sidorowicz (A.Z.S.—Wilno), Mejre („Polonia“) i Kostrzewskiego (A.Z.S.—Warsz.).

Trzeci dzień zawodów odbył się w warunkach b. złych, a mianowicie, po ulewnych deszczach w nocy i po południu. Mimo to, wyniki nie wiele ustępowały tym z dwóch pierwszych dni. Zawody wskutek zmiatania wody z bieżni i skoczni, zaczęły się z pewnem opóźnieniem.

Finał 200 metrów wygrał Szenajch („Warszawianka“) wraz z tytułem mistrza w czasie 22,8 sek., bliskim rekordu (22,7 s.) przed Kasperkiewiczem i Weissem (obaj A.Z.S.—Warszawa).

Rzut oszczepem przyniósł b. słabe wyniki. Oszczep dowolną ręką wygrał bez tytułu mistrza rekordzista Smakulski („Pogoń“—Lwów) rzutem 49 m. 27 cm. przed dr. Grunerem 48 m. 30 cm. i Szydłowskim 47 m. 40 cm. (obaj A.Z.S.—Warsz.). Rzut oszczepem oburącz wygrał bez tytułu mistrza Szydłowski 81 m. 02 cm. (A.Z.S.)—Warsz.) przed Smakulskim („Pogoń“—Lwów) 78 m. 08 cm. i Urbańskim („Warta“) 76 m. 50 cm.

Bieg 110 m. przez płotki wygrał kpt. Dobrowolski (A.Z.S.—Warsz.) wraz z tytułem mistrza Polski w czasie 16 sek., bijąc nareszcie rekord Polski, ustanowiony 15 lat temu przez Tadeusza Garczyńskiego („Pogoń“—Lwów) w Wiedniu (2.VI. 1912 r. Wiedeń). Drugim był Trojanowski (A.Z.S.—Warsz.) o metr za pierwszym, w czasie 16,2 sek. równym poprzedniemu rekordowi. Trzeci Anders („Rozdzień“ — Szopienice).

Trójskok wygrał z tytułem mistrza Sikorski („Polonia“) skokiem 13 m. 33 cm. przed Maciaszczykiem (A.Z.S.—Warsz.) 12 m. 68 cm. i druhem Mokrzyckim (Piotrków) 12 m. 54 cm., który skokiem tym pobił rekord Łódzkiego O.Z.L.A. o kilkadziesiąt cm.

Finał biegu 800 m., poprowadzonego początkowo przez Rzepusia, następnie przez druha Maszewskiego, wygrał z tytułem mistrza — Kostrzewski (A.Z.S.—Warsz.) w czasie 2 min. przed Forysiem („Warszawianka“), który po kolei minał wszystkich, lecz dojść Kostrzewskiego już nie mógł, i Malanowskim (A.Z.S.—Warsz.).

Rzut młotem wygrał wraz z tytułem mistrza Polski druha Górski (Piotrków), rzutem 32 m. 24 cm. (nowy rekord Łódzkiego O.Z.L.A.) przed por. Baranem („Pogoń“—Lwów) 30 m. 06 cm. i Urbanikiem („Warta“) 27 m. 46 cm.

Bieg 10.000 metrów wygrał pewnie, bez tytułu mistrza (czas o 0,4 sek. gorszy niż wymagane minimum mistrzowskie 33 min. 40 sek.), Freyer („Polonia“) w czasie 33 min. 40,4 sek. przed Szelestowskim („Polonia“) i Sawarynem („Pogoń“—Lwów), który mimo ostrego finiszu, nie mógł dojść do Szelestowskiego.

Zawody zakończyły emocjonujące, jak zwykle, biegi rozstawne 4 × 100 metrów i 4 × 400 metrów.

Bieg rozstawny 4 × 100 m. wygrała drużyna A.Z.S.—Warszawa, w rekordowym czasie 44,8 sek., zdobywając na rok bież. puchar przechodni Państwowego Urzędu Wych. Fiz. i Przysp. Wojsk. przed „Polonią“ i „Warszawianką“.

Bieg 4 × 400 m. wygrała drużyna A.Z.S. — Warszawa, w czasie 3 min. 28,8 sek., zdobywając taki sam puchar przechodni Państw. Urz. W. F. i P. W. Drugie miejsce, po ostrej walce z A.Z.S. II-im i „Warszawianką“ zajęła „Polonia“, a „Warszawianka“ przyszła trzecia, bijąc A.Z.S. II i A.Z.S. III.

W ogólnej punktacji A.Z.S. — Warszawa uzyskała 57 punktów, K.S. „Polonia“ 27 p., L.K.S. „Pogoń“ — Lwów 19 p., K.S. „Warszawianka“ 16 p. Koło Sportowe Młodzieży Sokolej — Piotrków 13 p., K.S. „Warta“ — Poznań 5 p., A.Z.S.—Kraków 4 p., K.S. „Rozdzień“ — Szopienice 1 p., T. G. „Sokół“ — Jarosław 1 p. i 3 pułk saperów — Wilno 1 p.

Z prowincjonalnych klubów na specjalną uwagę po „Pogoni“ lwowskiej — klubie o starej tradycji sportowej, należy zwrócić na koło Sportowe Młodzieży Sokolej z Piotrkowa, które startując po raz pierwszy, zajmuje od razu 3 pierwsze, 1 drugie i 2 trzecie miejsca. Na specjalną uwagę zasługuje druha Górski, który ma wielką przyszłość sportową przed sobą, ale powinien dużo pracować nad stylem. Kierownikiem i trenerem Koła jest sympatyczny druha Kałuża, któremu, jak i Kołu, należy pogratulować wniosków na zawodach o mistrzostwo Polski.

Zenon Paruszewski.

SPORTY WODNE.

Sporty wodne — a więc pływactwo, wioślarstwo i żeglarstwo — należą bez wątpienia do najbardziej polecenia godnych. Pływactwo i wioślarstwo, jak rzadko który inny sport, przyczynia się do równomiernego rozwoju całego ciała. Nieledwie rzecz można, kształci każdy miesiąc. Wioślarstwo i żeglarstwo dają znów pełnię obcowania z naturą, co do walorów fizycznych dołącza niebyłajkie walory moralne.

Nie dość na tem. Sporty wodne posiadają ogromne znaczenie i z narodowego punktu widzenia. Życie się z żywiołem wody jaknajwiększej ilczyby obywateli polskich — to konieczny warunek dla urzeczywistnienia ideału mocarstwowej Polski. Stara to, choć niedość u nas doceniana prawda, że potęga państwa opiera się o wybrzeże morskie, owe okno na świat. Strzec zaś wybrzeża morskiego i walczyć o nie będą tylko ci, co pokochali żywioł wody. Od pływaków poprzez wioślarstwo do że-

glarstwa wyrobić musimy typ polskiego wikinga, zdobywcy mórz. Kto za młodu zaprawi się do rzemiosła wodnego, tego w latach młodzieńczych poniesie w świat szeroki żyłka żeglarska. Na tej żyłce opiera się dzisiejsza potęga Anglii, która w każdym zakątku świata ma swe kolonie, założone przez tych, których pognęła na morze dalekie żądza przygód, ukochanie żywiołu wody i bezkresu mórz.

To też sporty wodne wszędzie jaknajusilniej są popierane przez państwo i społeczeństwo. W Niemczech wioślarstwo jest jednym z najpopularniejszych sportów. Kluby wioślarskie liczą się na tysiące, każde gimnazjum posiada własne łodzie, przystanie i baseny pływackie.

W Polsce sport wodny nieledwie jest w zarodku. Pływactwo nasze stoi daleko w tyle za innymi narodami. Do niedawna nie mieliśmy nawet jako tako urządzonych pływalni, a i dziś można je zliczyć na palcach jednej ręki. Nic też dziwnego, że więk-

szość rekordów polskich w pływactwie należała do Niemca z G. Śląska Dettego i dopiero przed kilku dniami na mistrzostwach pływackich Polski padł nareszcie ostatni jego rekord.

Trochę lepiej przedstawia się z sprawa z wioślarstwem. Mamy bądź co bądź w Polsce szereg starych i zasłużonych klubów wioślarskich, wyniki osiągamy już nienajgorsze i nawet czasem ten czy ów klub wypryśnie na zawody zagranicę. Daleko nam jednak do tego, by nasze wioślarstwo miało charakter masowy.

Żeglarstwo, poza bardzo nielicznymi wyjątkami, uprawiane jest u nas dopiero od kilku lat. Mówimy tu oczywiście o żeglarstwie sportowym. Tempo rozwoju tej przepięknej gałęzi sportu od czasu, gdy wybiliśmy sobie okno na morze, jest bardzo szybkie. To też można mieć nadzieję, że niebawem nasze rzeki i jeziora, zwłaszcza zaś zatoki morskie (nie wiele ich mamy!) zaroją się od białych żagli.

W dziedzinie sportów wodnych jest więc w Polsce do roboty sporo. A niema bodaj bardziej do tego powołanej organizacji, jak „Sokół”. Sporty wodne, jak się to już rzekło wyżej, wnoszą wartości fizyczne, moralne i narodowe. Są to te wartości, o które walczy Sokolstwo polskie. Zbieżność ta rzuca się w oczy i nie można obok niej przejść obojętnie. Sokolstwo nasze musi, jeśli chce spełniać zadanie, które sobie postawiło, wziąć w opiekę sporty wodne, rozkrzewiać je jaknajbujniej wśród braci sokolej.

Świadomość tego „Sokoła” ma nie od dziś. Dość tu wymienić choćby Oddział Wioślarski „Sokoła” krakowskiego, jeden z czołowych klubów wioślarskich w Polsce. Ostatnio zaś święciliśmy w Warszawie uroczystość otwarcia przystani XII Gniazda „Sokoła” na Wiśle.

XII Gniazdo, które mimo piętrzących się trudności, dzięki energii i wytrwałości doszło do własnej przystani i własnego taboru wioślarskiego, winno się stać przykładem dla innych gniazd w Polsce. Nie brak w Polsce rzek, nie brak w sokolstwie chętnych do uprawiania wioślarstwa. Trzeba tylko chcieć. Bo chcieć znaczy móżdż. To nam pokazało gniazdo XII.

Równolegle do wioślarstwa, musi się rozwijać i pływactwo. Najwyższy już czas na budowę pływalni sokolich; tak wielka organizacja, jak „Sokół” nie może się uleknąć tego zadania, które dla wielu innych, małych organizacji jest tylko niedościgłym marzeniem.

Rozwój żeglarstwa sokolego, gdy ugruntujemy już pływactwo i wioślarstwo, pójdzie sam z siebie. Żeglarstwo jest koroną sportów wodnych i bez ugruntowania podstaw nie ruszy z miejsca.

W końcu jedna uwaga. Dzisiejsze życie sportowe w Polsce stoi pod wszechwładną hipnozą rekordów i zawodów. Dalecy jesteśmy od myśli potępienia w czambuł rekordów i współzawodnictwa. Są to czynniki postępu w sporcie, popularyzują go w szerokich masach. Ale zbyt jednostronne hołdowanie kierunkowi rekordów i zawodów łatwo przyczynić się może do wynaturzenia sportu, i przez chęć osiągania wyników coraz to lepszych i lepszych, odstraszenia od sportu tych, których na te najlepsze wyniki nie stać. Sporty wodne to mają do siebie, że dają możliwość znalezienia wyjścia, w którym i wilk będzie syty i koza cała. Talenty pływackie, czy wioślarskie niech się wprawiają do boju sportowych, do bicia rekordów, do zwycięstw w zawodach. Szerokim zaś rzeszom pozostaje pełne uroku i czaru wioślarstwo wycieczkowe.

To też w „Sokole”, przy uprawianiu sportów wodnych trzeba o tem pamiętać.

St. P.

BIBLIOGRAFJA

„Szaniec”. Pierwszy numer dwutygodnika „Szaniec” wyszedł z datą 1 lipca 1927 r. Pismo to poświęcone sprawom obrony państwa jest niezależne od jakiegokolwiek partji, obozu czy odłamu. Pragnie skupić myśli i pióra do rzeczowej, wyłącznie dobrem Rzeczypospolitej natchnionej współpracy w wielkiej sprawie obrony państwa, współpracować chce nad umocnieniem ideowych podstaw siły zbrojnej narodowej, nad typem świadomego żołnierza, oświecić zagadnienia chwili obecnej i budzić myśl współobywateli do czujnego i troskliwego przewidywania możliwości przyszłych.

Pismo to przeznaczone jest dla wojskowych w służbie czynnej, lub pozostających w rezerwie i w stanie spoczynku oraz dla tych wszystkich, którym droga jest sprawa obrony Rzeczypospolitej i sprawa jej wojska.

Redaktorem pisma jest p. Roman Wasilewski. Współpracę obiecali:

Ppłk. Jerzy Bardziński, płk. Feliks Bołsunowski, prof. Un. Jag. Jan Dąbrowski, prof. Un. Pozn. Stefan Dąbrowski, płk. prof. Polit. Warsz. Kazimierz Drewnowski, płk. Konstanty Haller, kom. por. Bohdan Jarociński, prof. Un. Jag. Władysław Konopczyński, gen. bryg. Marjan Kukiel, prof. Ludwik Kulczycki, gen. dyw. Mieczysław Kuliński, płk. dr.

Edward Loth, J. M. Rektor Un. Jag. Leon Marchlewski, gen. bryg. Walery Maryański, płk. Czesław Mączyński, ks. Józef Panaś, mjr. inż. Stanisław Rodowicz, inż. Ryszard Świętochowski, ppłk. dr. Stanisław Szurlej, płk. Stanisław Thiel, płk. Dr. Wacław Tokarz, płk. inż. Stanisław Żmigrodzki, mjr. S. G. Zdzisław Żórawski, oraz szereg oficerów służby czynnej i oficerów cudzoziemskich.

Na treść pierwszego zeszytu składają się następujące artykuły: Naród a wojsko. — Wódz i rząd za dowództwa ks. M. Radziwiłła Wacław Tokarz. — Myśli o wojsku i wojnie. — O dusze dowódców. Bukwa — Medal wojskowy za wojnę 1918 — 1920. — Nadrenja. Zd. Żórawski. — Kronika; Przyspieszenie emerytur i awanse. Międzynarodowe zawody jeździeckie w Warszawie. Zawody konne o mistrzostwo wojska. Muzeum Narodowe i Wojska. O napis na pomniku. Przeciwno pośmiertnemu kalaniu żołnierza. Urowadzenie polskiego oficera. Przemówienie marszałka Piłsudskiego. Udział zawodowych wojskowych w wyborach. — Wojska cudzoziemskie. — Przegląd prasy. — Książki.

Por. Kula Wiktor. Granaty ręczne i karabinowe. Wydawnictwo Pomorskiej Drukarni Rolniczej w Toruniu. Cena zł. 2.50. Jest to jedna z bardziej źródłowych broszur w tym kierunku, tem więcej że na

czasie. Napisana przystępnie, a wyczerpująco okaże się pożądaną nie tylko do użytku w oddziałach wojskowych, ale i w oddziałach stowarzyszeń p. w. Opis granatów używanych obecnie, poprzedzony został krótkim rysunkiem historycznym. Natomiast ogólny opis granatów podaje wiadomości dotyczące podziału ich z punktu widzenia technicznego, oraz według ich rodzajów, omawiając zasady poszczególnych. W opisie szczegółowym rozpatrzone zostały rodzaje granatów odpowiednio do ich specjalnych celów. Na uwagę zasługuje opis granatu polskiego.

Barwne tablice w załączeniu, uzupełniają całość tego odpowiedniego dla prac p. w. podręcznika.

Ppułk. Szt. Gen. Wacław Dahlen. Organizacja i działania łączności w polu. Wydawnictwo Pomorskiej Drukarni Rolniczej w Toruniu. Cena zł. 10. — Jest to do tej pory jedyna, wyczerpująco omawiająca ten przedmiot praca, a twcząca się specjalnie organizacji i działania łączności w warunkach polowych. Wobec braku tego rodzaju prac, książka ta winna się znaleźć w każdej bibliotece Gniazdowej, aby instruktorzy i wykładowcy mogli korzystać z tego źródła dla nogańdek o łączności. Wadą jej jest niezbyt wysoka cena.

Apoloniusz Zarychta. Łuk i łucznicтво. Cena zł. 3. Praca ta jest pierwsza w tej dziedzinie i dlatego należy ją powitać jako zwiastunke rozwoju nowej gałęzi sportu u nas, gałęzi, która przyniesie nieoceniony pożytek uprawiającym ten rodzaj sportu, a jednocześnie da im wielką skalę przyjemności. Sport ten może być uprawiany przez szerokie warstwy społeczeństwa ze względu na to, że jest dla nich łatwo dostępny, a jednocześnie dając jego zwolennikom rozwój całego ciała dzięki ćwiczeniom związanym z użyciem łuku. Książka opracowana jest interesująco i przystępnie, tak, że każdy może z niej samodzielnie korzystać nie uciekając się aż do pomocy

instruktora. Interesujące ilustracje składają się na całość tego bardzo pożytecznego podręcznika.

Zeszyt rysunkowy z terenoznawstwa (do nauki szkicowania). Układ Szkoły Polowiczców, a wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Format kajetu. Cena zł. 0.35. Jest to pomysł bardzo szczęśliwy, gdyż przez kreślenie poszczególnych znaków, uczący się zapamięta sobie doskonale dużą ich ilość, co mu następnie posłuży do swobodnego czytania mapy, a także da mu możliwość osiągnięcia pewnej wprawy, która przyda się do sporządzania szkiców.

Por. J. Podoski. Karabinki małokalibrowe i ich użycie. Cena 2 zł. Jest to pierwsza książka na temat sportu strzeleckiego. Na rozwój tego sportu w stowarzyszeniach p. w. winien być położony specjalny nacisk, zaś znaczenie jego pozostawione na jednym z pierwszych miejsc programu pracy. Dlatego więc pierwszą niejako próbę w tym kierunku należy powitać z radością, ponieważ zapełni ona lukę, w tym kierunku wyszkolenia, oraz da możliwość potraktowania systematycznie wyszkolenia strzeleckiego z punktu widzenia sportowego. Różność materiału, oraz jego przystępność w opracowaniu, stanowi bardzo pożądaną źródło wyszkolenia nie tylko instruktorów, ale i dla każdego, kto by chciał uprawiać sport strzelecki, a wszak uprawiać go winni możliwie wszyscy tak druhowie jak i druhowi. Również bardzo przydatnym źródłem, okaże się ta broszura dla poszczególnych Gniazd, a to z tego względu, że znajda one tam materiał dotyczący urządzenia i prowadzenia strzelnic. Całość materiału zawarta jest na 131 stronicach, które kolejno zawierają: opis broni i przyrządów celowniczych, pielegnowanie broni, rozkładanie i czyszczenie, przestrelkiwanie karabinków, strzelanie z karabinków małokalibrowych, trening strzelecki, zawody, budowa strzelnic i przepis bezpieczeństwa, oraz w załączeniu podany wzór strzelnicy.

PIERWSZY OBOZ LETNI SOKOLIC

„... Tymczasem przenoś moją duszę utęsknioną do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych szeroko nad błękitnym Niemnem rozciągniętych“...

W Grandiczach pod Grodnem, uroczej zdrowotnej miejscowości na wysokim piaszczystym brzegu Niemna, wyposażonym w wyborną kąpiel i plażę, odbędzie się pierwszy obóz Sokolic.

Świetna, ze wszechmiar poparcia godna, akcja obozów letnich, od sześciu lat prowadzona w Polsce nie wyszła jeszcze z fazy eksperymentów, mimo to doświadczenie zebrane stwierdza niezbicie nader dodatni wpływ obozów na młodzież i coraz wyraźniej rysuje kontury racjonalnej pracy w tej dziedzinie. Na podstawie osiągniętych wyników widać jasno, że obóz nie jest wielką próbą sprawności, bezustannym wysiłkiem, dążącym do maksymalnego wyczynu, momentem wchłonięcia jaknajwiększej masy przeróżnych wiadomości, lecz podstawą racjonalnej i wszechstronnej zaprawy do życia i służby obywatelskiej. W związku z powyższym wnioskiem został opracowany plan prac na obozie Sokolic.

Regularny, obmyślany w najdrobniejszych szczegółach tryb życia, szeroko uwzględniający bezpośrednio zetknięcie z przyrodą przez poddanie się ożywcemu działaniu powietrza, słońca i wody, dopełniony systematycznymi ćwiczeniami cielesnymi,

stanowi znakomity odczynnik „normalnego“ życia i dąży do osiągnięcia pełni sił fizycznych.

Na tem podłożu rozwija się najważniejsza część pracy na obozie — praca nad charakterem bo: „wszystko z duchem i dla ducha jest“. W zupełnej izolacji od wpływów zewnętrznych, w słonecznym nastroju, wolnym od szarzynny trosk powszednich, w poczuciu zdrowia i siły, pogłębia się zrozumienie obowiązku, wyrabia sumienność, karność, solidarność i punktualność, zwiększa się ufnosć we własne siły, dająca wiarę w zwycięstwo.

Program zajęć opracowany troskliwie przez wybitne siły fachowe, mieści się swobodnie w ramach przewidzianych czasem i uwzględnia tylko taki zakres wiadomości, który może być dokładnie przyswojony bez karygodnego przemęczania lub demoralizującej powierzchowności w traktowaniu przedmiotu.

Mając za sobą kilkumiesięczną rzetelną pracę organizacyjną Z. W. S. z radością i spokojem oczekuje terminu rozpoczęcia obozu wierząc w pomyślne wyniki przygotowanej akcji i ufając, iż wszystkie Dzielnice, Okręgi i Gniazda przyczynią się do poparcia obozu przez zgłoszenie odpowiednich kandydatek.

Helena Korewa,

DZIAŁ URZĘDOWY

OD PRZEWODNICTWA ZWIĄZKU.

1) Zaszedł wypadek, że jedno z Gniazd rozesłało do wszystkich Gniazd w Związku odezwę wraz z listą składek i cegiełki na budowę własnej siedziby, nie uzyskawszy poprzednio zezwolenia Przewodnictwa Związku.

Przewodnictwo Związku zwraca uwagę wszystkim Gniazd, że postąpienie podobne sprzeciwia się uchwałę Zarządu Związku, które zabrania zbiorów pieniężnych bez zezwolenia władz Sokolich, w obrębie Dzielnic za zezwoleniem Przewodnictwa Dzielnic, w obrębie całego Związku, ze zezwoleniem Przewodnictwa Związku.

Każdorazowe zezwolenie Przewodnictwa Związku ogłasza się w dziale urzędowym Przewodnictwa, organie Związku. Wszelkie przeto odezwy nadsyłane do Gniazd o składki na cele sokole, o ile nie ma w nich powołania się na uchwałę Przewodnictwa Związku, winne być zwracane nadawcy bez rozpatrywania sprawy.

2) Przewodnictwo Związku uchwaliło, że tegoroczne zawody Związkowe według programu Naczelnictwa Związku odbędą się w Poznaniu w dniu 4 września r. b. Kierownikiem zawodów będzie Naczelnik Związku dh Fazanowicz, do którego też należy zwracać się o wszelkie wyjaśnienia i informacje. Listy kierować do 15 sierpnia b. r. Gorlice Sokół, po tym terminie Poznań Zielone Ogródki.

3) Przewodnictwo Związku uchwaliło wydać żeton pamiątkowy z okazji przeprowadzenia biegu okrężnego dookoła Polski w czasie obchodu jubileuszu Sokoła Macierzy. Prawo do uzyskania żetonu mają wszyscy ci, którzy brali bezpośredni udział w biegu, bądź jako organizatorzy, bądź jako biegacze. Listy uczestników winny być dostarczone drogą służbową do Przewodnictwa Związku. Za dokładność list są bezpośrednio odpowiedzialni Prezesi Gniazd i Okręgów.

4) Przewodnictwo Związku zatwierdziło wniosek Wydziału Wydawnictw utworzenia przy Wydziale Sekcji propagandowo - prasowej dla spraw sokolich.

5) Przewodnictwo Związku poleciło Wydziałowi Wydawnictw rozpocząć sprzedaż wydanych nowych regulaminów a mianowicie: Regulaminu organizacji Sokolic, regulaminu i instrukcji stałych drużyn sokolich oraz sokolego słownictwa gimnastycznego. Zamówienia kierować należy do Wydziału Wydawnictw przy Przewodnictwie Związku ul. Szopena 3.

6) Przewodnictwo Związku wyraziło zgodę na wniosek Wydziału Wydawnictw, aby następny numer Przewodnika ukazał się podwójnej objętości w dniu 15 sierpnia b. r.

7) Przewodnictwo Związku rozpatrywało sprawę wydawnictwa historii sokolstwa polskiego i po dyskusji wybrało komisję, której powierzyło załatwienie sprawy wydawnictwa oraz omówienia i ustalenia warunków z upatrzonym autorem dzieła. Do komisji wybrano dhów. Terecha, Maksysia i Dubowskiego.

8) W sprawie wyroku sądu honorowego w Wolstynie dotyczącego dha Ratajczaka z Puszczykowa, wysłuchano sprawozdania dha wiceprezesa Terecha i zatwierdzono sformułowaną w tej sprawie odpowiedź do Przewodnictwa Dzielnic Wielkopolskiej.

9) Gniazdu Baranowicze Okręgu Wileńskiego Dzielnic Mazowieckiej zezwoliło Przewodnictwo Związku na zbieranie składek na budowę własnej sokołni w całym Związku.

10) Wysłano depeszę od Przewodnictwa Związku z pozdrowieniem i powitaniem IX Ogólnego Zjazdu Delegatów Polskich Związków kolejowych w Bydgoszczy.

11) Polecono prezesowi Dzielnic Pomorskiej, aby wziął udział w imieniu Przewodnictwa Związku w uroczystości odsłonięcia w dniu 31 lipca b. r. pomnika Henryka Sienkiewicza w Bydgoszczy i złożył w imieniu Związku Sokolego u stóp pomnika wieńiec od Sokolstwa polskiego.

12) Polecono prezesowi Dzielnic Mazowieckiej, aby na zlocie sokolim Okręgu Białostockiego w dniu 24 lipca b. r. zastąpił Przewodnictwo Związku.

13) Przewodnictwo Związku przesłało depeszę powitalną wraz z życzeniami: Gniazdu w Mszanie Dolnej Okręgu Nowosądeckiego Dzielnic Krakowskiej z okazji poświęcenia kamienia węgielnego pod własny gmach, oraz Przewodnictwu Okręgu i Gniazdu w Lesznie z okazji zlotu okręgowego oraz uroczystości 25-lecia powstania Gniazda w Lesznie.

14) Przewodnictwu Okręgu II-go w Zagłębiu Dąbrowskim Dzielnic Krakowskiej uchwaliło Przewodnictwo Związku pożyczkę w kwocie 1.000 zł. na urządzenie kursu okręgowego dla naczelników i przodowników ćwiczeń cielesnych. Pożyczka ma być spłacona w czterech kwartalnych ratach począwszy od 1. X 1927 r.

15) Gniazdu Ostrowiec Okręgu Kieleckiego Dzielnic Mazowieckiej zniżono w myśl prośby popartej przez władze sokole Okręgu i Dzielnic składkę do Związku za rok 1927 do 50 proc.

Gniazdo w Częstochowie X Okręgu Częstochowskiego Dzielnic Mazowieckiej, zwolniono na podstawie prośby przesłanej i popartej drogą służbową przez Okręg i Dzielnicę, od składek za rok 1926 z warunkiem bezwzględnego uiszczenia zaległych składek za rok bieżący 1927.

16) Przyjęto do wiadomości na podstawie sprawozdania dha wiceprezesa Maksysia nadesłane do Przewodnictwa a) sprawozdanie z działalności za rok 1926 gniazda w Jarosławiu, tegoż Okręgu, Dzielnic Małopolskiej oraz rozkaz Nr. 18 Okręgu Toruńskiego Dzielnic Pomorskiej.

17) Kurs instruktorski wychowania fizycznego dla członków naszych Towarzystw rozpoczął się w dniu 4 lipca w Gorlicach. Na kurs zgłosiło się 60 uczestników z Dzielnic Mazowieckiej, Małopolskiej, Krakowskiej, Wielkopolskiej i Pomorskiej. Pewna część uczestników nie uiściła należnej opłaty względnie złożyła częściowo. Ponieważ za opłatę od uczestników kursu odpowiadają Zarządy Towarzystw, z których uczestnicy

kursu pochodzą, przeto Przewodnictwo Związku wzywa te gniazda, które nie uiściły całkowitej opłaty za kurs, aby uczyniły, to odwrotnie, jeśli nie chcą narazić swych wysłanników na usunięcie z kursu. Należność wysłać do Gorlic pod adresem Gniazda.

18) Zwracamy ponownie uwagę, że czas jeszcze nadsyłać zgłoszenia na kurs instruktorów dla druhen. Bliższe szczegóły podaje komunikat w niniejszym numerze. Zwracamy uwagę, że zgłoszone uczestniczki, winne zgłosić się z zaświadczeniem swego gniazda, że jadą na kurs instruktorski do obozu p. w. do oficera instrukcyjnego p. w. najbliższego pułku, który w myśl obowiązującego rozkazu Min. Spr. Wojsk. Państw. Urzędu W. F. i P. W., winien wydać uczestniczkom wolny bilet jazdy tam i z powrotem, względnie dokument podróży upoważniający do 75 proc. zniżki kolejowej.

19) Przypominamy wszystkim Druhom odznaczonym Krzyżem Legii Honorowej Sokolstwa polskiego w Ameryce, którzy tego dotychczas nie uczynili, że winni nadesłać w najbliższym czasie do Przewodnictwa Związku w Warszawie swój życiorys z dokładnym opisem służby sokolej oraz jedną fotografię. Potem otrzymają dyplomy na prawo noszenia odznaki.

WRĘCZENIE DYPLOMU CZŁONKA HONOROWEGO PANU MARSZAŁKOWI SENATU

Wojciechowi Trampczyńskiemu odbyło się uroczyste dnia 12 lipca b. r. Delegacja złożona z Prezydium Związku w osobach obu wiceprezesów dhów Terecha i Maksysia oraz dhów Dubowskiego, Matuszewskiego i Pniewskiego zgłosiła się we wspomnianym wyżej dniu w prywatnym lokalu Pana Marszałka Senatu, gdzie po odpowiednim krótkim przemówieniu wiceprezesa Terecha został wręczony naszemu Przewodzącemu Członkowi Honorowemu piękny dyplom.

Pan Marszałek dziękując za zaszczyt jakim go obdarzyło Sokolstwo polskie, oświadczył, że zawsze odnosił się do Sokolstwa z wielką sympatją i życzliwością, zdawał sobie doskonale sprawę z ważności zadań, jakie miało Sokolstwo do spełnienia w czasach niewoli, jak również jasno przedstawia sobie rolę Sokolstwa w Odrodzonej Ojczyźnie. W końcu Pan Marszałek nadmienił, że skoro tylko jego obecne zajęcie mu na to pozwoli, zapisze się do gniazda sokolego w charakterze członka, by tem samem zaznaczyć i zadokumentować, że Sokół jako organizacja narodowa, mająca do spełnienia w państwie ważne zadanie, winna zawierać w swych szeregach wszystkich obywateli narodowo myślących.

KOMUNIKAT Nr. 9.

Związkowy kurs Wychowania Fizycznego i Przynależenia Wojskowego Sokolic zorganizowany na obozie letnim odbędzie się w Grandiczach pod Grodnem w terminie od 1-go do 31-go sierpnia r. b.

Zbiórka w dniu 31 lipca r. b. (niedziela) na dworcu kolejowym w Grodnie. Większa grupa uczestniczek wyjeżdża z Warszawy dnia 31-go lipca r. b., pociągiem wychodzącym z dworca Wileńskiego o godzinie 8.45, przychodzącym do Grodna o godzinie 15.41.

Uczestniczki, przyjęte na kurs, uzyskują bezpłatny przejazd koleją do Grodna, na mocy doku-

mentu podróży, wydanego przez najbliższego oficera p. w., na skutek zaświadczenia Gniazda, że udają się na kurs w. f. i p. w. do D. O. K. III., zarządzany przez Związek Sokoli.

Kurs ma na celu — przygotowanie Sokolic do pracy instruktorskiej w Gniazdach. Przygotowanie to polegać będzie na: 1) opanowaniu teoretycznym i praktycznym objętego programem zakresu wychowania fizycznego i przynależenia wojskowego; 2) wyrobieniu karność oraz przyzwyczajeniu do zorganizowanego życia zespołu; 3) rozszerzeniu i pogłębieniu wiadomości o organizacji pracy społecznej.

Program kursu obejmuje: 1) anatomję, fizjologję, higienę, ratownictwo; 2) wychowanie fizyczne (teoria, systematyka i metodyka ćwiczeń, gimnastyka, lekko atletyka, gry i sporty); 3) przynależenie wojskowe (broń chemiczna i obrona przeciwgazowa, służba, terenoznawstwo, łączność, szkoła strzelca i t. d.); 4) dziedzinę kulturalno-oświatową.

Ilość zajęć teoretycznych wynosi 8 godzin dziennie. Po ukończeniu kursu odbędą się egzaminy oraz zostaną wydane odpowiednie świadectwa.

Warunki przyjęcia: 1) ukończonych lat 18; 2) wykształcenie w zakresie 6-iej klasy szkoły średniej lub wykształcenie równorzędne. W wypadkach wyjątkowych mogą być przyjmowane druheny z wykształceniem 4-o klasowym lub szkoły powszechnej. 3) Stan zdrowia wykazujący zupełną zdolność do ćwiczeń fizycznych i życia obozowego (świadectwo lekarza). 4) Dostateczny stopień sprawności fizycznej. 5) Polecenie swego Okręgu lub Gniazda. 6) Podpisanie deklaracji według załączonego wzoru.

Kandydatki winny przyjechać w mundurach sokolic (obuwie na niskich obcasach) i przywieźć ze sobą: dwie zmiany bielizny, trzy pary pończoch czarnych lub brązowych, kostjum ćwiczebny (granatowe szarawary, bluza z krótkimi rękawami), kostjum kąpielowy (pożądany czarny), ubranie sportowe (spodenki, bluza, kapelusz khaki, pas skórzany, sweter (pożądany sportowy), trzy rękawiczki, dwa prześcieradła, dwie poszewki, koc, siennik, worek rozmiaru 50 x 80 z surówki, plecak, przybory toaletowe, mienażka z przykrywką, kubek do wody, nóż, widelec, łyżka, zeszyty, ołówki i linijka, pożądany aparat fotograficzny i latarka elektryczna.

Przepisowe komplety sportowe: spodenki, bluza i kapelusz khaki, w cenie 17 złotych plus koszty przesyłki pocztowej są do nabycia w Komisji Dostaw Sokolic, Warszawa, ul. Nowy Świat 40.

Opłata za kurs (wykłady, wyżywienie, kwatery i t. d.) wynosi 50 złotych, płatne w dwóch ratach: 1-sza razem ze zgłoszeniem, 2-ga w dniu przyjazdu na obóz. Zgłoszenia należy kierować do Związkowego Wydziału Sokolic najpóźniej do dnia 25-go lipca r. b. Przyjazd na obóz do dnia 31-go lipca r. b.

W z ó r.

DEKLARACJA.

Związek Tow. Gimn. „Sokół“ w Polsce.

Ja niżej podpisana, proszę o przyjęcie mnie na kurs wychowania fizycznego i przynależenia wojskowego Sokolic, organizowany na obozie letnim i zobowiązuję się:

- 1) stosować się ściśle do regulaminu obozu,
- 2) przybyć punktualnie i pozostać do końca kursu,
- 3) przywieźć ze sobą rzeczy wymienione w komunikacie Nr. 9,
- 4) wpłacić 50 złotych, połowę przy składaniu deklaracji, resztę w dniu przybycia na obóz,
- 5) w razie samowolnego opuszczenia obozu lub w razie usunięcia przez Komendę obozu, w drodze dyscyplinarnej, obowiązuję się do zwrotu kosztów podróży i utrzymania.

Data

Podpis kandydatki
Adres „

- 1) Nazwisko i imię,
- 2) Data urodzenia,
- 3) Miejsce zamieszkania,
- 4) Stan,
- 5) Wykształcenie,
- 6) Zawód,
- 7) Dzielnica,
- 8) Okręg,
- 9) Gniazdo,
- 10) Funkcja w Gnieździe.

Polecenie Władz Sokolich.

ZAWIADOMIENIE SKARBNIKA.

Składki należy wpłacać na konto P. K. O. 5589 i wymieniać dokładnie za jaki czas i od jakiego Gniazda.

Wpłacono w maju.

Składki zaległe.

Warszawa V Graczyzna	20.—	Kraków I	50.—
Warszawa VI	41.—	Piszowice	30.—
Krzykosy	10.50	Mława	50.—
Częstochowa ż.	17.50	Kraków I	50.—
		Czortków	61.—

Składki bieżące.

Zblewo	28.—	Wadowice	76.—
Rydzyzna	16.—	Nowe	20.—
Włoszakowice	15.—	Rawicz	15.—
Kałuż	93.50	Bukowiec Górny	15.—
Częstochowa X	12.50	Zebrzydowice	21.53
Czeladź	12.50	Gorlice	95.—
Wojkowice	16.—	Brześć	10.—

LISTA SKŁADEK.

Następujące gniazda, w dalszym ciągu, nadesłały do Związku składki na dar jubileuszowy dla „Sokoła-Macierzy“ i na ogólne cele związku:

Chyreń	24.—	Lubawa	9.15
Brzeżany	21.30	Kielpin	5.—
Zebrzydowice	10.—	Jabłonowo (Pomorze)	5.—
Busk	6.84	Świecie	20.—
Rawa Ruska	8.—	Kraków II	40.—
Nowy Zątom	5.—	Busk	15.—
Rypin	33.—	Suwałki	21.50
Nowy Targ	5.—	Biłgoraj	20.—
Warszawa VI	8.—	Sarny	24.75
Goczałkowice	5.—	Chlewiska	22.72
Chorostkin	5.—	Szydłowiec	7.58
Cieszyn	8.—	Chełm Lub.	17.—
Gostynin	30.—	Mościska	25.—
Bydgoszcz I	10.—	Stanisławów—Belweder	10.50
Bolechów	5.—	Łañcut	14.—
Jaworów	5.—	Radom	16.02
Gniew	6.—	Kutno	20.—
Biała Lipnik	3.—	Podlesie	2.30
Brzeszcze	6.—	Tarnopol	60.95
Łodygonice	4.—	Zbaraż	17.—
Mikuszowice	3.—	Kostarzew	5.—
Straconka	3.—	Więcbork	8.55
Sucha	5.80	Mińsk Maz.	3.45
Węgierska Górka	3.—	Rzeszów	36.—
Myślenice	25.—	Pisarzowice	6.—
Pszczyna	3.85	Łuków	5.—
Kępno	6.—	Pelplin	5.—
Nieszawa	15.50	Kościerzyna	5.51
Tczew	5.—	Leszno k/Błonia	15.—
Krzyszowice	14.97	Opatów	7.—
Konojad	5.—	Chełmno Pomorze	6.70
Żywiec	20.—	Warszawa V	12.05
Borysław	43.50	Andrychów	45.50
Biała Krakowska	24.26	Wełnoniec	5.—
Kłodawa	62.—	Kępno	6.—
Siersza k/Trzebini	17.20	Grudziądz	23.70
Inowrocław	17.65	Dobronil	36.70
Skałat	18.40	Środa	14.60
Nadworna	38.45	Ozorków	10.—
Strzyżów n/Wisłą	12.—	Dzielnica Śląska	5.—
Miejska Górka	3.85		
Ciechanów	50.—		
Zduny	7.—		

Z ŻYCIA SOKOŁA

UROCZYSTOŚCI SOKOLE.

W niedzielę, dnia 24 lipca b. r. w Tow. Gimnastycznym Sokół w Małwach odbędzie się wspaniała uroczystość poświęcenia boiska.

*

Towarzystwo Gimn. Sokół w Osiu obchodzić będzie w dniu 6 i 7 sierpnia b. r. 15-letnią rocznicę swego istnienia połączoną z poświęceniem sztandaru i zawodami lekkoatletycznymi.

*

Okręg VIII Dzielnicy Śląskiej urządza w dniach 3 i 4 września b. r. zlot okręgowy połączony z rocznicą pięciolecia założenia Okręgu. Wszystkie sasied-

nie Okręgi i Gniazda uprasza się o przyjęcie udziału w uroczystości oraz nie urządzenie w tym dniu zabaw czy uroczystości.

POŚWIĘCENIE PRYZYSTANI SOKOLEJ.

Gwarno i rojno było w dniu 29 czerwca b. r. na nowowypbudowanej przystani XII Gniazda Sokoła nad Wisłą. Na dole pod zobudowaniami ustawily się w wojskowym ordynku dwie kompanje stałych drużyn sokolich z karabinami i orkiestrą II-go Gniazda im. Sowińskiego. Na werandzie zgromadzili się liczni goście, przybyli na tę uroczystość poświęcenia przystani. Poświęcenia dokonał ks. prałat Marceli Nowakowski, który potem serdecznie prze-

mówił do braci sokolej. Przemawiali nadto wiceprezes Związku—dh Terech, prezes Dzielnic — dh Korewa, prezes Okręgu gdańskiego — dh Cieplicki oraz liczni przedstawiciele warszawskich stowarzyszeń wioślarskich. Po dokonaniu poświęcenia budynku — przystąpiono do II-jej części uroczystości: chrztu łodzi. Ma ich Sokół na początek pięć. Czwórkę „Kozłówka“ do chrztu trzymali p. Kowalski i p. dr. Zabawska-Domostawska, czwórkę „Sabcie“—dh Terech i p. Michalska, czwórkę „Jórek“ — dh Maksyś i dh Drabczykowa, ósemkę „Sokół“—dh Patzer i p. Lesiewiczowa, ósemkę „Macierz“ dh Thonnes i p. Jakubowska. A chrzest to — taki jaki nakazuje obyczaj wioślarski — kielichem wina. Po uroczystościach gospodarze podejmowali gości śniadaniem. Był więc czas, by przyjrzeć się dziełu XII-go Gniazda, które przedstawia się imponująco. Lwia to zasługa ś. p. dha Jakubowskiego, dh Patzera i dh Wenera. Nowa placówka sokola nad wartkimi falami Wisły dobrze świadczy o żywotności Sokola, który wchodzi zwycięsko w coraz to nowe dziedziny życia sportowego.

żądanie zachwyconej publiczności. W międzyczasie przemawiała z ramienia N. O. K. p. M. Śliwińska, wyrażając uznanie zarządowi za tak krótką — a już tak owocną pracę i zachęcając gorącymi słowami do dalszego krzewienia idei Sokolej.

ŚWIĘTO SPORTOWE W GRÓJCU.

Komitet Powiatowy P. W. i W. F. urządził dnia 29 czerwca b. r. święto sportowe. Na program zostały się ćwiczenia wojskowe i zawody lekkoatletyczne.

Komitet ofiarował 16 nagród w postaci żetonów, miasto ufundowało puchar (za czworobój lekkoatletyczny) prócz tego D. O. K. I ofiarowało statuetkę jako II nagrodę w ogólnej punktacji.

Lekkoatletyka była reprezentowana przez: hufiec szkolny przy gimnazjum w Grójcu, hufiec szkolny seminarjum w Mogielnicy, Tow. Gimn. „Sokół“ w Grójcu z oddziałami: Goszczyn, Góra Kalwarja, Chynów, Danków, Łęczyszycy, Stara Wieś, Błędów, Lewiczyn, Lipie, Wilków, Jeziórka, Machnatka

Dzień sportowy Gniazda II w Warszawie. Finał biegu na 60 m. pierwszy dh Krupa (Gniazdo Warszawa IV) w 7, 4 sek.

POKAZ GIMNASTYCZNY W GNIEŹDZIE II IM. SOWIŃSKIEGO W WARSZAWIE.

Dnia 12 czerwca o godz. 6 pp. w Gnieździe II, im. jen. Sowińskiego przy ul. Skierniewickiej 18, został urządzony pokaz gimnastyczny staraniem oddziału żeńskiego. Ćwiczyło na boisku 21 druhen w strojach przepisowych, wykazując dużą sprawność i znaczne wyrobienie jak na 5-miesięczną egzystencję. Po przerwie, którą urozmaicały krótkie ćwiczenia druhow, publiczność w liczbie około 300 osób przeszła do sali, gdzie odbyła się część koncertowa, wykonana wyłącznie przez druhen oddziału. Najpierw chór odśpiewał kilka pieśni z wielkim powodzeniem, poczem zostały odegrane dwie komedjki, które wypadły bardzo udatnie — tak ze względu na treść, jak i wykonanie. Na zakończenie odtańczyły krakowiaka, którego jeszcze powtórzyły na

i Warka, oraz Związek Strzelecki w Grójcu z oddziałami: Lisówek, Promna, Zaborowie, Belsk, Lipie, Wilków, Uleniec, Dębie, Warka, Góra i Wilczogóra.

W ogólnej punktacji lekkoatletycznej zwyciężył „Sokół“ Grójec, zdobywając puchar i wszystkie pierwsze miejsca.

Nagrodę D. O. K. przyznano Związkowi Strzeleckiemu powiatu Grójckiego za liczny udział w zawodach“.

Wyniki zawodów:

bieg 100 mtr. I. Mankiewicz Julian 12,2 (Sokół Grójec), II. Kempf E. (Sokół Grójec), III. Szewczyk (Sokół Grójec).

rzut dyskiem I. Kempf E. 25,96 (Sokół Grójec), II. Skowroński (h. s. Mogielnica), III. Jasiński (Sokół Grójec).

rzut kulą I. Kempf 8,88 (Sokół Grójec), II. Kamiński (strzelec Lipie), III. Skowroński (h. s. Mogielnica).

skok w dal I. Mankiewicz J. 5,09 (Sokół Grójec), II. Kempf (Sokół Grójec), III. Czajkowski (Sokół Grójec).

skok w wyż I. Kempf 1,60 (Sokół Grójec), II. Skowroński 1,55 (h. s. Mogielnica), III. Mankiewicz J. 1,55 (Sokół Grójec).

szermierka — żeton T. Ptasieński (h. s. Grójec).

Edward Kempf i Julian Mankiewicz (z pucharem) zwycięzcy święta sportowego w Grójcu.

BIEG SZTAFETOWY PRASZKA — ŁÓDŹ.

W dniu 3 maja odbył się bieg sztafetowy 10 Dywizji piechoty w Łodzi, na przestrzeni 140 km. od granicy niemieckiej z Praszki w powiecie Wieluńskim, przez Wieluń, Sieradz, Zd.-Wolę, Łask, Pabjanice do Łodzi.

Do zawodów stanęło 8 drużyn każda po 14 zawodników, a mianowicie: Sokół Sieradz, Sokół Pabjanice, dwie drużyny z 28 pułku piechoty, dwie drużyny z 31 pułku piech., drużyna Zjednoczenia młodzieży polskiej im. Piłsudskiego i drużyna młodzieży chrześcijańskiej z Łodzi. Obciążenie lekkie, karabin, pas z ładownicą, letni strój do ćwiczeń polowych. Zmiana zawodników co 10 km.

Bieg rozpoczęto o godzinie 5 rano. Pierwszy zawodnik przybył do mety o godzinie 18 minut 20 z drużyny Sokół Sieradz, 50 minut wcześniej przed następnymi drużynami. Drugie miejsce zdobyła drużyna Sokół z Pabjanic, trzecie miejsce drużyna 31 pułku piechoty.

SOKÓŁ W KRAKOWIE.

W dniu 24 marca 1927 odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Sokola Krakowskiego. Zgromadzenie zagał prezes dh Dr. Rowiński dłuższem przemówieniem, w którym zaznaczył, że dzień Walnego Zgromadzenia w b. r. schodzi się szczęśliwie z pa-

miętą rocznicą przysięgi Tadeusza Kościuszki na rynku krakowskim poświęcając zarazem kilka wspomnień wielkiemu bojownikowi narodowemu Tadeuszowi Kosciuszce.

Następnie w sprawozdaniu z działalności Zarządu zaznaczył mowca, że życie Sokole, które w czasie wojny niemal zupełnie zamario, z rokiem kazym rozwija się tak w życiu sportowym jak i pracy narodowej.

Wielkie zasługi w tym kierunku przyznać należy intensywnej pracy świadomego swego zadania naczelnika w osobie Karola Mokrzyckiego, dalszym korzystnym czynnikiem w kierunku fizycznego kształcenia młodzieży będzie boisko o obszarze kilku morgow gruntu, które Sokół uzyskał na torze powycigowym od gminy miasta Krakowa. Urządzenie jednak tego boiska stosownie do wymagań użytkowamą go, jak i doprowadzenia do rezultatu projektów Zarządu natrafi na trudności z powodu braku gotówki i braku zainteresowania się szerszyci warstw społeczeństwa tą pracą.

W dyskusji nad propagandą idei Sokolej i zmianą statutu dla dostosowania go do dzisiejszych zmierzonych stosunków, zabierali głos dr. Minnich, dr. Gerler, Kubalski, Kozłowski i inni — uchwalono opracować i założyć kataster obywateli, którzy dotąd nie znajdują się na liście członków Sokola i tych obywateli do pracy zjednać. Po szczegółowej dyskusji nad wielu żywotnymi sprawami działalności Sokola, przeprowadzono wybory uzupełniające na 13 opróżnionych miejsc w Wydziale Sokola. Zgromadzenie zakończył prezes apelem do członków Sokola, by wzięli jak najliczniejszy udział w Złocie Sokola-Macierzy w Łwowie, który jako zwołany pod hasłem 60-cio lecia jego powstania w dniach 5 i 6 czerwca 1927 powinien być wyrazem potęgi Sokola Polskiego.

UDZIAŁ GNIAZDA W CHRZANOWIE W OBCHODZIE 3-go MAJA.

W dniu święta 3-go Maja Gniazdo Chrzanowskie wzięło czynny udział w ogólnych uroczystościach dopołudniowych oraz zorganizowało zawody lekkoatletyczne, i gry i zabawy. W zawodach uczestniczyły prócz Sokola, hufce szkolne, Harcerstwo i in. organizacje. W skład zawodów weszły: bieg 3.000 m., bieg 100 m., bieg 60 m., rzut granatem, rzut dyskiem, rzut oszczepem, skok w dal, skok w wyż, piłka koszykowa i dłoniówka. Wieczorem odbyła się w salach Sokola uroczysta akademja.

Z OKRĘGU CIESZYŃSKIEGO DZIELNICY ŚLĄSKIEJ.

W zawodach Dzielnicy Śląskiej, które odbyły się 1-go maja r. b. w Katowicach, X-ty Cieszyński Okręg teje Dzielnicy wziął czynny udział, zdobywając dwie pierwsze nagrody w ćwiczeniach wspólnych druhow i druhen układu dha nacz. Świątkiewicza, drugą nagrodę w budowaniu piramidy okręgowej, czwartą w ćwiczeniach na przyrządach. Dodać należy, że w grze „Koszykówki“ drużyna żeńska w Bielsku tegoż Okręgu jest dotychczas niepokonalną i mistrzostwo województwa do niej należy. W programie najbliższych prac Okręgu jest wyjazd do Lwowa, udział w biegu okrężnym naokoło Polski, letnie występy publiczne w Gniazdach z ćwiczeniami, wielka propagandowa wycieczka letnia z ćwiczeniami publicznymi do Ustronia i dwudniowa wycieczka górską w Beskidy Śląskie.

ZJAZD RADY DZIELN. WIELKOPOLSKIEJ.

Zjazd Rady Dzielnicowej Wielkopolskiej odbył się dnia 29 maja b. r. w Poznaniu. Na zjazd przybyli delegaci 107 Gniazd i 17 Okręgów. Na wstępie dh Wolski prezes Dzielnicy omówił pracę Przewodnictwa w roku sprawozdawczym, wzywając jednocześnie do spełnienia swych sokolich obowiązków. Potem sprawozdanie zdali dhowie: sekretarz, skarbnik i naczelnik. Po krótkiej dyskusji nad sprawozdaniami druhowie zabierali głos w różnych żywotnych sprawach, zmierzających w kierunku podniesienia poziomu pracy w Okręgach. Po wyczerpaniu dyskusji prezes zebranie zamknął.

WSPANIAŁY ZLOT SOKOLSTWA OKRĘGU V DZIELNICY POMORSKIEJ.

Na zlot Sokolstwa Okr. V, który odbył się dn. 26 czerwca w Bydgoszczy przybyło 18 Gniazd, stawiając jak największą ilość członków, w czym dało się wyróżnić najmłodsze żeńskie gniazdo w Witoldowo. Bardzo rano rozpoczęły się próby, które trwały do godz. 10-ej. O godz. 11-ej uformowany został wspaniały pochód, który głównymi ulicami miasta podążył do kościoła na nabożeństwo, zatrzymując się w drodze przed płytą Nieznanego Żołnierza, celem złożenia wieńca. Po nabożeństwie prezes Okręgu dh Malewski w towarzystwie generała Thommeego, naczelnika Okr. dha Makowskiego, wiceprezydenta dr. Chmielarskiego i in. przyjął defiladę. Zaznaczyć wypada, że w pochodzie po raz pierwszy brał udział niedawno utworzony oddział sokoła konnego i zaprezentował się b. dobrze.

Ładnie odznaczały się w pochodzie Sokolice. Liczba biorących udział w pochodzie przekraczała 500 osób, co bądź co bądź świadczy o żywotności tego Okręgu, jeśli wziąć pod uwagę, że obszar Okręgu — to miasto Bydgoszcz i powiat bydgoski. Otwarcie Zlotu nastąpiło o godz. 1 popoł. przez dh Malczewskiego. Następnie Zlot powitał w serdecznych słowach p. generał Thommee, prezydent dr. Chmielarski i wiceprezes Dzielnicy Pomorskiej dh Radłowski. O godz. 4-ej popoł. rozpoczęły się właściwe uroczystości wymarszem wszystkich drużyn na boisku i defiladą przed prezesem Dzielnicy Pom. dh Wł. Samolińskim. W program ćwiczeń, które się następnie odbyły weszły ćwiczenia młodzieży męskiej z laskami, młodzieży żeńskiej z wiankami, ćwiczenia sokolic, ćwiczenia wolne Sokołów. Bardzo udatne były piramidy Gniazda Wilczak-Okole oraz występ Gniazda żeńskiego w Bydgoszczy z tamborynami. Ciekawe były również gry i zabawy oraz biegi sztafetowe. Najlepiej i najokazalej wyglądały wspólne ćwiczenia Sokołów, Sokolic i młodzieży męskiej i żeńskiej, wszystkich w liczbie 467.

Z wyników zawodów lekkoatletycznych najbardziej na uwagę zasługuje bieg 800 metrów, który dh Guhl z Gniazda Bydgoszcz I wykonał w 2 min. 5 i 2,5 sek, bijąc tem rekord Pomorskiego Związku Lekkoatletycznego. Rekordy Pom. Zw. lekkoatletycznego pobili również dhowie: Stefan Majtkowski w skoku w wyż (1.70 m.), i Roman Majtkowski w rzucie kulą (11.16 m.). Dobre rezultaty dały zawody sprzętowe. Piękny ten zlot zakończono odśpiewaniem „Wszystkie nasze“, dziękując za udzielenie tak wspaniałej pogody podczas zlotu.

ODDZIAŁ WIOŚLARSKI SOKOŁA GNIEWSKIEGO

Idealne położenie grodu u ujścia Wierzycy do Wisły, oddawna nęciło tych, którzy gdzieindziej za-

poznali się z wioślarstwem, do założenia klubu wioślarskiego. Ruchliwy Sokół tutejszy postanowił na posiedzeniu zarządu w dn. 14 lutego r. b. za wszelką cenę uruchomić oddział wioślarski, rozumiejąc, że jest to najidealniejsza placówka do racjonalnego wszechstronnego rozwoju fizycznego do wyrobienia karności i hartu ducha. P. Jan Hollman oddał do dyspozycji oddziału swój barak, położony w dogodnym miejscu nad kanałem u Wierzycy. Dowódca II baonu 65 pułku piech., major Grabowski, pozwolił korzystać z wojskowej dwójki półrasowej, na której zapamiętałe ćwiczą liczne osady gimnazjalne i sokołe starsze pod kierownictwem urzędnika starostwa dha Erdmańskiego. Z gorącymi słowami zachęty pośpieszył szereg klubów wioślarskich. Bydgoskie Tow. Wioślarskie i Klub Wioślarski w Gdańsku ofiarowały Oddziałowi swe flagi, zaś Klub Wioślarski w Poznaniu i Gimnazjalna Drużyna Wioślarska w Śremie, obok głęboko ujętych i rozrzewniających życzeń, nadesłały subwencje na zakup własnej łodzi. Ten zasilek i składki członków, to drobna część poważnego wydatku, jaki czeka Oddział, celem nabycia 1-ej czwórki. Przrzeczona pomoc ministerstwa oświaty idzie dość powoli. Chętnych jest wielu.

BIEG DZIENNIKA KUJAWSKIEGO.

Święta sportowe urządzone przez „Dziennik Kujawski“ zyskały sobie popularność zarówno wśród Sokolstwa jak również i społeczeństwa. Dowodem tego był ostatni bieg „Dziennika Kujawskiego“ w dniu 27 maja, do którego stanęło 18 zawodników. Trasa tego biegu wynosiła 3 tysiące metrów. Pierwszy do mety przybiegł dh Nowakowski ze Strzelna w czasie 10 min. 10,4 sekundy; drugi dh Ratajczak z Puszczykowa—10 min. 10,5 sek., trzeci

Zwycięzcy biegu „Dziennika Kujawskiego“.

Nowakowski — Inowrocław, czwarty — Mielkas — Laski, piąty — Nawrocki — Inowrocław, szósty — Zaramek — Gniewkowo.

W imieniu wydawnictwa „Dziennika Kujawskiego“ p. dyr. Ziętowski pierwszą nagrodę t. j. srebrny puchar wędrowny, osobistą nagrodę sygnet złoty i żeton wręczył zwycięzcy biegu p. Nowakowskiemu ze Strzelna.

Drugą nagrodę osobistą od „Dziennika Kujawskiego“, zegarek srebrny i żeton otrzymał p. Ratajczak. Trzecia nagroda—etui srebrne (dar Tow. Powstańców i Wojaków) oraz żeton, dla pierwszego biegacza z Okręgu, znowu przypada p. Nowakowskiemu ze Strzelna. Trzecią nagrodę: materiał na ubra-

KRONIKA

(ZE ŚWIATA, Z POLSKI I ZE ZWIĄZKU)

OD WYDAWNICTWA.

Następny numer Przewodnika Gimnastycznego „Sokół“ ukaże się w dn. 15 sierpnia b. r.

PO SPROWADZENIU ZWŁOK SŁOWACKIEGO.

Dnia 14 czerwca r. b. Francja wydała nam prochy wieszczą — Juljusza Słowackiego, które spoczywały 78 lat na cmentarzu paryskim. Szczątki Jego w hebanowej trumnie, spowitej w sztandar o barwach narodowych polskich, odplęły na statku „Wilja“ do Ojczyzny. Wędrowka poety drogą morską trwała tydzień. Dnia 21 czerwca b. ; zbliżając się „Wilję“ powitała flota polska u wybrzeżu portu gdyńskiego, a w przystani przedstawiciele rządu i naszego społeczeństwa. Od Gdańska popłynęły szczątki wieszczą statkiem „Mickiewicz“ — Wisłą przez Pomorze i Mazowsze do stolicy. Na wszystkich przystaniach — w Tczewie, Grudziądzu, Toruniu, Włocławku, Płocku, Modlinie — nieprzejnane tłumy cześć oddawały wracającym z długiej tułaczki prochom wieszczą, składając wieńce na jego trumnie. Dnia 26 czerwca przed wieczorem przybił statek do przystani koło mostu ks. Poniatowskiego w Warszawie, skąd trumnę, poprzedzaną tysiącem wieńców i orszakiem księży z ks. biskupem połowym na czele, zawieszono na plac Zamkowy. Pod kolumną Zygmunta oddał poecie hołd w imieniu narodu Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki. Dnia następnego z taką samą czcią i honorami trumnę ze zwłokami Słowackiego przewieziono na dworzec, skąd pociąg żałobny poniósł ją do Krakowa, gdzie spoczęła obok królów na Wawelu.

GNIAZDO TCZEW W HOŁDZIE SŁOWACKIEMU.

Gniazdo w Tczewie miało zaszczyt złożyć hołd od Sokolstwa, prochom Juljusza Słowackiego. Delegacja składająca się z 4 druhów i 4 druhen oraz sztandaru złożyła na trumnie wieszczą wieńiec od Gniazda i była obecna na Mszy świętej, a 4 druhów w uroczystych strojach trzymało przy katafalku na statku „Mickiewicz“ wartę honorową.

KORONACJA CUDOWNEGO OBRAZU W OSTREJ BRAMIE.

2-go lipca odbyła się w Wilnie uroczystość koronacji cudownego obrazu Matki Bożej w Ostrej Bramie. Uroczystość ta zgromadziła tysiące pielgrzymów z całej Polski. Przybyła również tysięczna pielgrzymka z Łotwy i pomimo trudności czynionych przez władze litewskie — kilkaset osób z Litwy Kowieńskiej. Miasto było imponująco udekorowane.

O godz. 11-ej rano wyniesiono cudowny obraz Matki Boskiej z bazyliki i umieszczono go na umyślnie zbudowanym ołtarzu, pomiędzy środkowymi kolumnami katedry.

Uroczyste nabożeństwo celebrował ks. kardynał Kakowski. Na wstępie uroczystości odczytano breve papieskie zawierające zezwolenie Ojca Świętego na dokonanie aktu koronacyjnego w imieniu stolicy apostolskiej. Zkolei ks. kardynał Kakowski dokonał poświęcenia dwóch złotych koron, które

następnie przy strzałach armatnich i dźwiękach dzwonów wszystkich kościołów włożono na cudowny obraz. Następnie po przemówieniu ks. biskupa Michalkiewicza odprawiona została cicha Msza święta, poczem w uroczystej procesji nastąpiło przeniesienie cudownego obrazu do kaplicy Ostrorabskiej. Na uroczystości te przybył do Wilna Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki i prezes Rady Ministrów — J. Piłsudski.

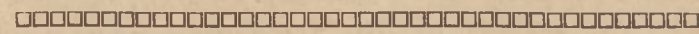
WRĘCZENIE BIRETU KARDYNALSKIEGO PRYMASOWI POLSKI.

W dniu 29 czerwca odbyła się na Zamku w Warszawie uroczystość wręczenia przez Prezydenta Rzeczypospolitej biretu kardynalskiego arcybiskupowi gnieźnieńskiemu i poznańskiemu ks. kardynałowi Hlondowi, prymasowi Polski.

NADEŚLANE DO REDAKCJI PISMA:

Rozkazy i wskazówki Nr. 6 i 7; Żołnierz Polski Nr. 23, 24, 25, 26, 27; Stadion Nr. 22; Za Wolność Nr. 1; Sokolski Wjesnik Nr. 4 i 5; Le Gymnaste Nr. 23, 24; Rolnik i zagroda Nr. 24, 25, 26, 27, 28; Sokół polski (amer.) Nr. 20, 21, 22, 23, 24; Sport wodny Nr. 6, 7, 8; Orel Nr. 11; Sokolskie listy Nr. 4; Polak we Francji Nr. 26; Przegląd strzelecki i łuczniczy Nr. 6; Sokol Nr. 6; Wychowanie fizyczne zeszyt 7 — 8; Zdrowie i siła Nr. od 1 do 18-go; Coko Nr. 6; Sokolski Głosnik Nr. 10 i 11; Zobor Nr. 5; Hrvatski sokol Nr. 6; Telesna vychova Nr. 6; Pro patria Nr. 118; Walka z bolszewizmem miesięcznik Nr. 3.

Wychowanie Fizyczne miesięcznik poświęcony higienie szkolnej i wychowawczej oraz kształceniu cielesnemu w domu, szkole, armii, stowarzyszeniach; redaktor Dr. E. Piasecki, prof. Un. Poznańskiego, ul. Chelmońskiego Nr. 11. Najnowszy zeszyt 7 — 8 zawiera artykuły: Dr. T. Drabczyka — Wychowanie fizyczne w świetle absolutnej filozofii Hoene-Wrońskiego, Dr. Władysława Dybowskiego — Doświadczenia oddechowe w czasie chodu zwykłego oraz chodu i biegu narciarskiego; Dr. R. Poplewskiego — Celowość budowy i rozmieszczenia stawów; Z. Wyrobka — Podjęcie idei Jordanowskiej — zadaniem sekcji w. f. i p. w.; R. Czyżewskiego — Metoda gimnastyczna zadaniowa; R. Sosnowskiego — Szkolne domy wycieczkowe; Dr. Zabłskiego — Uwagi o sporcie składakowym; oceny książek, z towarzystw, instytucyj i zjazdów, z ruchu ćwiczebnego i kronikę.

KAŻDE GNAZDO MIEĆ POWINNO

świeżo wydane:

REGULAMINY I INSTRUKCJE STAŁYCH DRUŻYN SOKOLICH

z tablicą kolorową odznak. Cena gr. 75, z przes. — 80

REGULAMINY ORGANIZACJI SOKOLIC

cena gr. 50 z przesyłką — 55

SOKOLE SŁOWNICTWO GIMNASTYCZNE

cena gr. 30 z przesyłką — 35.

Wszystkie powyższe książeczki wysłane razem z przesyłką kosztować będą zł. 1.60. Z zamówieniem należy nadesłać znaczków pocztowych na powyższą kwotę.

Wydział Wydawniczy przy Przewodnictwie Związku Warszawa, Szopena 3.